Dosar nr. 2-2834/21
Nr. electronic 2-21019897-12-2-09022021

HOTĂRÂRE
în numele Legii

25 februarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
în componența:
Președintele ședinței
judecător Furdui Angela
grefieri Cojocaru Gabriela, Cărăuș Vitalina, Didencu Valentin

Cu participarea:
reprezentantului reclamantului Î.S. „Poșta Moldovei”, Șiman Ion, în baza procurii *****
reprezentantului pârâtului Chitoroagă Ruslan – avocatul Lungu Adrian, în baza mandatului avocațial seria *****
În lipsa: pârâtului Chitoroagă Ruslan, procedura înștiințării legale, în privința cărui, a fost respectată

Examinând în ședință publică în procedură contencioasă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.S. „Poșta Moldovei” împotriva lui Chitoroagă Ruslan cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

constată:

Argumentele participanților la proces:

La 08 februarie 2021, Î.S. „Poșta Moldovei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chitoroagă Ruslan cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii a menționat că în temeiul contractului individual de muncă nr.18 din 08 aprilie 2016, încheiat între Î.S. „Poșta Moldovei” și Chitoroagă Ruslan, ultimul a fost angajat în cadrul întreprinderii în calitate de prim-director general adjunct. Prin Ordinul nr.28-P din 19 iulie 2019 emis de Agenția Proprietăți Publice, Chitoroagă Ruslan, vice-director al Î.S. „Poșta Moldovei”, a fost desemnat în funcția de administrator interimar al Î.S. „Poșta Moldovei” până la numirea în ordinea stabilită a administratorului întreprinderii, fiind încheiat contractul nr.18 din 26 iulie 2019.

Notează că ulterior, prin ordinul Agenției Proprietăți Publice nr.53-P din 09 decembrie 2019 s-a dispus încetarea înainte de termen a contractului nr.18 din 26 iulie 2019 încheiat cu Chitoroagă Ruslan, iar în consecință, acesta a revenit în funcția sa de vice-director al Î.S. „Poșta Moldovei” și implicit, la atribuțiile deținute anterior exercitării funcției de administrator interimar al Î.S. „Poșta Moldovei”.

Indică faptul că în baza ordinului Î.S. „Poșta Moldovei” nr.231 din 31 iulie 2020, a fost dispusă efectuarea controlului privind verificarea corectitudinii/conformității cheltuielilor de deplasare efectuate de Chitoroagă Ruslan în perioada de activitate în cadrul Î.S. „Poșta

Moldovei", iar în rezultatul verificării și examinării documentelor și informațiilor pe cazul dat, Comisia de control, a întocmit actul cu privire la rezultatele controlului efectuat, care la 07 august 2020, a fost aprobat de conducerea întreprinderii, în modul stabilit.

Relatează că pe parcursul perioadei de activitate a lui Ruslan Chitoroagă în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei", primul a efectuat, în total, 2 deplasări de serviciu, și anume: la Geneva, în perioada 23 septembrie 2019 – 27 septembrie 2019 și la Amsterdam, în perioada 27 septembrie 2019 – 03 octombrie 2019. Iar, urmare a verificării mărimii cheltuielilor de deplasare, efectuate de Ruslan Chitoroagă, pentru acele 2 deplasări de serviciu, indicate supra, s-a constatat că pârâtul nu a respectat prevederile regulamentare în vigoare care stabilesc plafonul limită al cheltuielilor de deplasare în interes de serviciu, ca urmare fiind admise cheltuieli suplimentare neregulamentare/iraționale, iar în așa mod, fiind prejudiciată întreprinderea.

Notează că în conformitate cu pct.38 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin H.G. nr.10 din 05 ianuarie 2012, raportul privind cheltuielile efectuate se prezintă de către salariatul delegat în termen de 5 zile lucrătoare de la revenirea în țară. În același termen se restituie și soldul avansului eliberat. Totodată, în cazul în care sumele eliberate pentru deplasarea de serviciu nu au fost restituite în termenul stabilit, ele se rețin din salariul persoanei delegate, în modul prevăzut de legislație, ceea ce nu a fost efectuat în termenul prevăzut regulamentar.

Susține că în conformitate cu pct. 39 din Regulamentul privind delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, decontul de avans se întocmește de către personalul delegat în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Totodată, în decontul de avans se indică cheltuielile de deplasare, conform documentelor confirmative și cu recalcularea, după caz, în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Recalcularea se efectuează potrivit cursului valutar din documentele prezentate de personalul delegat, eliberate de entitățile care efectuează operațiunile de schimb valutar (la sumele valutei străine menționate în ele), extrasele de conturi de card, cecurile de numerar, iar în cazul lipsei acestora – potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării avansului. Salariatul delegat poartă răspundere deplină pentru veridicitatea informației prezentate în documentele confirmative.

Menționează că în conformitate cu documentele primare din contabilitatea întreprinderii, și anume: 1) Dispoziția de plată nr.5 din 19 septembrie 2019 (1165,00 Euro); 2) Dispoziția de plată nr. 7 din 20 septembrie 2019 (200,00 Euro), Ruslan Chitoroagă a primit din casa întreprinderii pentru cheltuielile de deplasare în total suma de 1365,00 Euro, ceea ce în valuta națională constituie suma de 26 658,78 lei.

Afirmă că prin transfer au fost procurate biletele de avion pentru cursa Chișinău - Frankfurt Main - Geneva - Amsterdam - Viena - Chișinău, fiind achitate mijloace financiare în sumă de 11 742,00 lei, precum și au fost achitate pentru asigurarea medicală 79,00 lei.

Menționează că la dispoziția lui Ruslan Chitoroagă s-a aflat un card bancar (Cod IBAN *****) cu o sumă totală disponibilă de 50 000,00 lei. În total, pentru cheltuielile de deplasare la Geneva (Elveția) și Amsterdam (Olanda), Ruslan Chitoroagă a primit 88 479,78 lei, inclusiv cheltuielile pentru procurarea biletelor și asigurarea medicală.

Evidențiază că pe cardul bancar aflat în posesia lui Ruslan Chitoroagă a rămas suma de 1 192,39 lei.

Indică faptul că conform dispoziției de încasare nr.4 din 31 ianuarie 2020 (5000,00 lei) și dispoziției de încasare nr.7 din 18 februarie 2020 (2500,00 lei) Ruslan Chitoroagă a restituit în casa întreprinderii în total 7 500,00 lei.

Susține că sumele achitate pentru deservirea cardului bancar de 311,05 lei și cheltuielile de deplasare recalculate în baza normelor regulamentare 48904,25 lei și recunoscute de Î.S. „Poșta Moldovei” constituie suma 49 215,3 lei.

Subliniază că comisia a estimat că Ruslan Chitoroagă avea, la acel moment, o datorie fată de întreprindere, în sumă totală de 30 572,09 lei. Această sumă rezultă din faptul că în urma deplasărilor efectuate, întreprinderii i-au fost cauzate cheltuieli suplimentare sau iraționale în valoare de 12 623,58 lei.

Invocă faptul că pentru deplasarea la Geneva, întreprinderea a suportat costuri legate de diurnă, cazare, transport și asigurare medicală. Cheltuielile au fost comparate cu normele regulamentare, iar diferențele au evidențiat o sumă nejustificată de -781,20 lei, iar pentru deplasarea la Amsterdam, s-au înregistrat cheltuieli pentru diurnă, hotel, bilete de avion și transport local. În acest caz, suma cheltuită a fost mult mai mare decât cea prevăzută în normele întreprinderii, generând o diferență suplimentară de 13 404 lei. În total, cele două deplasări au generat suma de 12 623,58 lei.

Susține că analiza datelor denotă că urmare a deplasărilor de serviciu a lui Ruslan Chitoroagă la Geneva, Elveția, în perioada 23 - 27 septembrie 2019, pentru participarea la Congresul extraordinar al UPU și la Amsterdam, Olanda, în perioada 27 septembrie - 03 octombrie 2019, pentru participarea la forumul mondial UPU al directorilor generali, din contul întreprinderii au fost compensate neregulamentar cheltuieli de deplasare în sumă totală de 12623,58 lei.

Menționează că în conformitate cu ordinul nr.77d din 19 septembrie 2019, aprobarea Agenției Proprietății Publice nr.14-05-3847 din 20 septembrie 2019 și aprobarea Ministerului Economiei și Infrastructurii al RM nr.09-5949 din 11 septembrie 2019, deplasarea la Geneva, Elveția pentru participarea la cel de-al treilea Congres extraordinar UPU a fost aprobată/acceptată de la 23 septembrie 2019 până la 27 septembrie 2019. În temeiul prevederilor Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin H.G. nr.10 din 05 ianuarie 2012, diurna pentru această deplasare urma să fie achitată pentru 5 zile, dar a fost achitată pentru 4,5 zile, ca urmare cheltuielile pentru deplasare, cuvenite în cazul dat, constituie cu 781,20 lei mai mult decât cele înregistrate în contabilitatea întreprinderii.

Relevă că în conformitate cu ordinele nr.78d din 20 septembrie 2019 și nr.87p din 18 octombrie 2019, deplasarea la Amsterdam, Olanda a fost autorizată pentru perioada de la 27 septembrie 2019 până la 03 octombrie 2019, însă în conformitate cu scrisoarea Agenției Proprietății Publice nr.14-05-3847 din 20 septembrie 2019 - deplasarea în cauză a fost autorizată pentru perioada 29 septembrie 2019 – 02 octombrie 2019. Astfel, fără acceptul respectiv al APP, Ruslan Chitoroagă și-a autorizat deplasarea la Amsterdam pentru zilele de 27, 28 septembrie 2019 și apoi pentru ziua de 03 octombrie 2019. În consecință, această situație a condiționat cheltuieli neîntemeiate suportate de întreprindere la plata diurnei și pentru cazarea în hotel. Mai mult, cheltuielile suplimentare neîntemeiate au fost condiționate și de faptul că, având oferta pentru bilete de avion (Tarom) la costul dus și întors de 379,00 euro, care permitea deplasarea din Chișinău la Amsterdam pe 29 septembrie 2019 și întoarcerea pe 02 octombrie 2019, ceea ce permitea economisirea mijloacelor financiare, Ruslan Chitoroagă a ales varianta de a se deplasa direct de la Geneva la Amsterdam și de a profita de aflarea în acest oraș în zilele de odihnă din contul întreprinderii, astfel fiind generate cheltuieli suplimentare iraționale în sumă totală de 13 020,96 lei (diurna și cazarea în hotel, pe când mijloacele economisite la procurarea biletului de avion constituie doar 3852,08 lei).

Notează că contrar prevederilor Regulamentului cu privire la delegarea salariaților, au fost acceptate cheltuielile privind transportul local – taxi, în valoare de 4 235,90 lei, care în condițiile prevederilor pct. 16 din Regulament, nu se restituie.

Evidențiază că în conformitate cu pct. 19 din Regulamentul menționat, membrilor delegației oficiale, care se deleagă în străinătate pentru a participa la diverse evenimente cu caracter internațional, cu participarea reprezentanților altor țări și cu organizarea de către țara gazdă a cazării participanților în unitățile de cazare cu tarife mai înalte decât plafoanele stabilite în anexa nr.2 la prezentul Regulament, cheltuielile de locațiune se restituie conform tarifelor unității de cazare respective, confirmate prin documentele confirmative și recomandarea de cazare în unitatea de cazare dată eliberată în scris de partea organizatoare a evenimentului sau misiunea diplomatică a Republicii Moldova în țara respectivă. Însă, în pofida reglementărilor menționate, fără confirmările de rigoare a fost admisă depășirea plafonului de cazare stabilit pentru Olanda, și anume 120 Euro cu 8,50 - 58,50 – 78,50 – 128,50 Euro. Ca urmare, aceste abateri au condus la cheltuieli suplimentare pentru întreprindere în valoare totală de 12 623,58 lei.

Subliniază că Ruslan Chitoroagă a revenit în țară la 03 octombrie 2019 și a efectuat ulterior cheltuieli personale din contul avansului nerestituit, și anume 2 393,4 lei, după cum urmează: la 28 noiembrie 2019, de la contul de card eliberat de întreprindere, prin intermediul terminalului, a fost extrasă suma de 1 000 lei, iar suma de 24,17 lei a fost reținută pentru deservirea operațiunii, la 02 decembrie 2019, de la contul de card eliberat de întreprindere, prin intermediul terminalului, a fost extrasă din nou o sumă de 1 000 lei, iar suma de 24,23 lei, a fost reținută pentru deservirea operațiunii și la 14 februarie 2020, de pe același cont de card, a fost achitată suma de 345,00 lei către compania CME „Sancos". Afirmă că Ruslan Chitoroagă nu a restituit anumite sume de bani și nu a prezentat documente justificative privind utilizarea acestora.

Subsecvent, afirmă că în urma controlului, Comisia a constatat că în timpul deplasărilor la Geneva și Amsterdam pentru evenimentele UPU, Ruslan Chitoroagă nu a respectat prevederile regulamentare și principiile bunei guvernări, ceea ce a dus la cheltuieli suplimentare neregulamentare/iraționale fiind prejudiciată întreprinderea.

Relevă că luând în considerație suma mijloacelor bănești primite pentru necesitățile de deplasare, sumele restituite în casa întreprinderii și a cheltuielilor regulamentare efectuate, Ruslan Chitoroagă avea o datorie față de Î.S. „Poșta Moldovei" în valoare totală de 30 572,09 lei, formată din sumele nerestituite în termenul corespunzător după revenirea din deplasare, cât și diferențele rezultate din recalcularea cheltuielilor de deplasare conform regulamentului.

În concluzie, reiterează că în cadrul controlului s-a constatat cu certitudine faptul cauzării Î.S. „Poșta Moldovei", a prejudiciului material în mărime de 30 572,09 lei de către salariatul Chitoroagă Ruslan, ca urmare a utilizării iraționale și în scopuri personale a mijloacelor financiare, precum și prin nerestituirea, în termen, a mijloacelor financiare primite în avans în scopul acoperirii cheltuielilor de deplasare în interes de serviciu, efectuate la Congresul extraordinar UPU desfășurat la Geneva (Elveția) și la forumul mondial UPU al directorilor generali, care a avut loc la Amsterdam (Olanda), or, după cum s-a stabilit, după revenirea din deplasarea efectuată în interes de serviciu, la Amsterdam, acesta a utilizat mijloacele bănești ale Î.S. „Poșta Moldovei" existente pe contul de card eliberat pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare, în scopuri personale, efectuând, la data de 28 noiembrie 19 și la 02 decembrie 19, două extrageri de mijloace bănești a câte 1000 de lei, prin intermediul terminalelor de plată, iar la

14 februarie 2020, de pe același cont de card, a fost achitată suma de 345,00 lei către compania CME „Sancos”.

Susține că în urma discuțiilor care au fost purtate cu pârâtul pe subiectul dat, acesta a restituit parțial prejudiciul material cauzat Î.S. ,.Poșta Moldovei”, astfel, prin dispoziția de încasare f/n din 09 septembrie 2020, Ruslan Chitoroagă a restituit Î.S. „Poșta Moldovei”, suma de 5 000 lei cu titlu de decont de avans, iar la 21 octombrie 2020, prin ordinul de plată nr.1184192357, a mai restituit suma de 6 420,55 lei.

Remarcă faptul că la 26 octombrie 2020, Î.S. ,.Poșta Moldovei” a expediat lui Chitoroagă Ruslan, somația nr.24300, prin care a notificat pârâtul despre necesitatea reparării benevole a prejudiciului material cauzat, fiind recepționată la 27 octombrie 2020, iar drept urmare a acesteia, la 30 noiembrie 2020, pârâtul a mai restituit Î.S. „Poșta Moldovei” suma de 6420 lei, în vederea compensării prejudiciului material cauzat întreprinderii.

Susține că la moment, suma restantă pe care o datorează Chitoroagă Ruslan întreprinderii este de 12 671,98 lei, fapt justificat de actul de verificare din evidența contabilă.

Remarcă faptul că cu Ruslan Chitoroagă, a fost încheiat contractul de răspundere materială nr.35 din 08 aprilie 2016, în temeiul căruia, acesta comportă răspundere materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise lui de către angajator. Totodată, în acord cu pct. 9, lit. g) din contractul individual de muncă nr. 18 din 08 aprilie 2016, Ruslan Chitoroagă avea obligația de a manifesta o atitudine gospodărească față de bunurile angajatorului și ale altor salariați.

Prin urmare, conchide că în speță, salariatul Ruslan Chitoroagă, comportă răspundere materială în mărime deplină, pentru prejudiciul material cauzat angajatorului ca urmare a utilizării irațională și în scopuri personale a mijloacelor financiare, precum și ca urmare a nerestituirii soldului rămas în urma efectuării cheltuielilor de deplasare la Geneva (Elveția), pentru participarea la Congresul extraordinar al UPU și la Amsterdam (Olanda), pentru participarea la forumul mondial UPU al directorilor generali.

Notează prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 03 octombrie 2005 care stabilește elementele răspunderii materiale a salariatului față de angajator în caz de prejudiciu și argumentând că în speță sunt prezente integral.

În drept, reclamantul își întemeiază cererea pe prevederile art. 333 alin. (1), art. 338 alin. (2) lit. a), art. 334 alin. (1) lit. a) Codul muncii, prevederile Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012.

Solicită încasarea din contul lui Chitoroagă Ruslan în beneficiul Î.S. „Poșta Moldovei” a prejudiciului material cauzat în mărime de 12 671,98 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), s-a primit spre examinare, în procedură contencioasă, cererea depusă de Î.S. „Poșta Moldovei” împotriva lui Chitoroagă Ruslan cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.95).

La 31 martie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pârâtul Ruslan Chitoroagă a depus referință asupra cauzei, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței, pârâtul s-a referit în mare parte la chestiuni procedurale, menționând că având în vedere că instanța a dispus restabilirea în funcție a reclamantului, acesta ar putea să își revizuiască poziția procesuală și chiar să renunțe la acțiune. Ședința de soluționare amiabilă a litigiului are rolul de a informa părțile despre legea aplicabilă, durata procedurilor și

posibilele soluții, facilitând astfel o eventuală conciliere. A propus invitarea conducătorului unității la ședință pentru a analiza oportunitatea unei înțelegeri. În acest sens, a anexat hotărârea instanței și un act de verificare care confirmă achitarea sumelor convenite. De asemenea, reclamantul și-a rezervat dreptul de a modifica sau completa poziția procesuală în funcție de rezultatul ședinței de mediere, invocând principiul disponibilității consacrat în legislația națională și internațională, însă o altă referință asupra cauzei nu a fost depusă.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Î.S. „Poșta Moldovei", Șiman Ion a susținut acțiunea în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia, reiterându-și argumentele expuse în scris.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Chitoroagă Ruslan – avocatul Lungu Adrian nu a recunoscut acțiunea depusă și a solicitat respingerea acesteia.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând materialele cauzei și raportându-le per ansamblu la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră că acțiunea civilă urmează a fi admisă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 26 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei rezultă că potrivit contractului individual de muncă nr.18 din 08 aprilie 2016, încheiat între Î.S. „Poșta Moldovei" în persoana directorului general, în calitate de angajator și Ruslan Chitoroagă în calitate de salariat, ultimul a fost angajat în calitate de prim-director general adjunct la Î.S. „Poșta Moldovei", pe o perioadă nedeterminată, începând cu 11 aprilie 2016 (f.d.11-14).

Tot materialul probator denotă că conform Ordinului nr.26-P din 08 iulie 2019 emis de Agenția Servicii Publice, începând cu data de 09 iulie 2019, contractul individual de muncă al domnului Serghei Nastasi, Director general al Î.S. „Poșta Moldovei", încetează definitiv. Totodată, potrivit pct.3 s-a ordonat ca Ruslan Chitoroagă, vice-director, va prelua atribuțiile de Director general interimar (f.d.15).

Prin ordinul nr.28-P din 19 iulie 2019, a fost modificat pct.3 din ordinul nr.26-P din 08 iulie 2019 cu următorul conținut: „DI. Ruslan Chitoroagă, Vicedirector al Î.S. „Poșta Moldovei” se desemnează în funcția de Administrator interimar al întreprinderii, până la numirea, în ordinea stabilită a Administratorului întreprinderii.” (f.d.16).

Ulterior, la 26 iulie 2019 a fost încheiat contractul individual de muncă nr.18 între Agenția Servicii Publice, în calitate de fondator, în persoana directorului general și Ruslan Chitoroagă în calitate de administrator interimar (f.d.19-27).

Potrivit ordinului nr. 53-P din 09 decembrie 2019 emis de Agenția Servicii Publice s-a acceptat cererea de demisie a lui Ruslan Chitoroagă, cu încetarea înainte de termen a contractului individual de muncă nr.18 din 26 iulie 2019 încheiat între Ruslan Chitoroagă, administrator interimar (Director interimar general) al Î.S. „Poșta Moldovei”, începând cu 09 decembrie 2019 (f.d.17-18).

Conform Statutului Î.S. „Poșta Moldovei” (f.d.188-212), se atestă că în conformitate cu pct. 7 întreprinderea dobândește dreptul de persoană juridică din momentul înregistrării ei de stat la Camera înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale, iar pct. 8 stipulează că în calitatea sa de persoană juridică, Întreprinderea dispune de ștampilă și blanchete cu Stema de Stat a Republicii Moldova. Întreprinderea poate încheia contracte în numele său, își poate asuma obligații, poate fi reclamant sau pârât în instanțele judecătorești. De asemenea, întreprinderea are organe de conducere proprii și patrimoniu propriu. Întreprinderea a fost înregistrată la Camera înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Informaționale, la 06 iulie 2007.

Potrivit pct. 9 din Statut, activitatea Întreprinderii este reglementată de Legea poștei, Codul civil, Legea cu privire la întreprinderea de stat, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, alte legi și acte normative și de prezentul Statut.

Iar, pct. 26 din Statut, indică că fondatorul își exercită drepturile de gestionar al întreprinderii prin intermediul Consiliului de administrație și administratorului întreprinderii, iar pct. 38 prevede că administratorul conduce activitatea întreprinderii și își exercită funcțiile ce îi revin în conformitate cu legislația, prezentul statut și contractul încheiat cu Fondatorul.

În corespundere cu Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, s-a aprobat lista întreprinderilor de stat fondate de Agenția Proprietății Publice, conform anexei nr.4, unde se regăsește și Î.S. „Poșta Moldovei”.

În conformitate cu prevederile art. 57 alin. (1) Cod de procedură civilă, capacitatea de a avea drepturi și obligații procedurale civile (capacitatea de folosință a drepturilor procedurale civile) este recunoscută în măsură egală tuturor persoanelor fizice și organizațiilor care se bucură, conform legii, de dreptul adresării în judecată pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime.

Potrivit art. 58 alin. (1) Cod de procedură civilă, capacitatea de a-și exercita în volum deplin, personal sau printr-un reprezentant drepturile și obligațiile procedurale în judecată (capacitatea de exercițiu al drepturilor procedurale civile) o au persoanele fizice de la vîrsta de 18 ani, precum și persoanele juridice, iar în cazurile prevăzute de lege, entitățile care nu au personalitate juridică, dar dispun de organe de conducere proprii.

Din perspectiva celor relatate, raportate la normele de drept relevante și materialul probator anexat, instanța de judecată reține că Î.S. „Poșta Moldovei” este reclamantul corespunzător în prezenta speță, având personalitate juridică și capacitate procesuală conform prevederilor legale și statutare. Conform Statutului întreprinderii, aceasta dobândește personalitate juridică din momentul înregistrării la Camera Înregistrării de Stat, având dreptul de

a încheia contracte, de a-și asuma obligații și de a fi parte într-un proces, în calitate de reclamant sau pârât.

La acest capitol, instanța remarcă că deși, Agenția Proprietății Publice este fondatorul și a fost angajatorul formal al lui Chitoroagă Ruslan în perioada 23 septembrie – 03 octombrie 2019, salarizarea și activitatea sa efectivă erau realizate prin Î.S. „Poșta Moldovei".

De altfel, statutul întreprinderii prevede că gestionarea activității economice și financiare este realizată de Consiliul de administrație și administratorul întreprinderii, fapt ce denotă că orice prejudiciu rezultat din acțiunile administratorului afectează direct întreprinderea și nu fondatorul, deoarece activitatea economică a acesteia nu este gestionată direct de Agenția Proprietății Publice, ci de structurile sale interne.

Reieșind din specificul litigiului dedus judecății, instanța va reține cadrul legal aplicabil care guvernează raporturile juridice dintre părți și modul de desfășurare a procedurii incidente în cauză.

În continuare, conform art. 174 alin. (1) Codul muncii, prin deplasare în interes de serviciu se înțelege delegarea salariatului, conform ordinului (dispoziției, deciziei, hotărîrii) angajatorului, pe un anumit termen, pentru executarea obligațiilor de muncă în afara locului de muncă permanent.

Conform art. 175 Codul muncii, salariaților deplasați în interes de serviciu li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului mediu, precum și compensarea cheltuielilor legate de deplasarea în interes de serviciu.

În corespundere cu art. 176 Codul muncii, în cazul deplasării în interes de serviciu, angajatorul este obligat să compenseze salariatului: a) cheltuielile de călătorie tur-retur; b) cheltuielile de cazare; c) diurna; d) alte cheltuieli ce țin de deplasare. Modul și mărimea compensării cheltuielilor legate de deplasările în interes de serviciu se aprobă de Guvern.

Conform pct. 1 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10 din 05 ianuarie 2012, deplasare în interes de serviciu reprezintă delegarea salariatului, conform ordinului (dispoziției, deciziei, hotărîrii) angajatorului, pe un anumit termen, pentru executarea obligațiilor de muncă în afara locului de muncă permanent.

Punctul 2 din Regulamentul menționat, prevede că acesta reglementează cheltuielile entităților din Republica Moldova pentru deplasarea în interes de serviciu a salariaților încadrați în statele lor de personal sau a persoanelor care practică activități de voluntariat în conformitate cu Legea voluntariatului nr.121 din 18 iulie 2010, pe teritoriul republicii și peste hotarele ei.

Conform pct. 6 din Regulamentul menționat supra, delegarea salariatului se efectuează de către conducătorul entității sau altă persoană împuternicită prin aprobarea ordinului, cu indicarea scopului și a termenului delegării, precum și a țării gazdă.

Potrivit pct. 10 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10 din 05 ianuarie 2012, termenul delegării salariaților se determină de către conducătorii entităților în conformitate cu Codul muncii al Republicii Moldova.

În speță, din materialele dosarului rezultă că prin ordinul nr.77d din 19 septembrie 2019 al Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei" privind deplasarea de serviciu la Geneva, Confederația Elvețiană, au fost delegate două persoane: Ruslan Chitoroagă, Director general interimar, și Ludmila Druc, specialist principal în Secția Strategii și Relații Internaționale, în perioada 23-27 septembrie 2019, cu scopul participării la lucrările celui de-al treilea Congres Extraordinar al UPU. Cheltuielile de deplasare au fost stabilite la suma de 400 Euro pentru diurne și 765 Euro

pentru cazare, pentru fiecare delegat. Cheltuielile pentru transport, cazare și diurne au fost acoperite de către Î.S. „Poșta Moldovei”, conform devizului de cheltuieli. După întoarcerea din deplasare, delegații au fost obligați să prezinte un raport privind îndeplinirea sarcinilor încredințate (f.d.72-73).

La fel actele cauzei atestă că prin scrisoarea Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova din 11 septembrie 2019 expediată în adresa Î.S. „Poșta Moldovei”, a menționat despre deciderea asupra necesității de participare la cel de-al treilea Congres Extraordinar al Uniunii Poștale Universale, care va avea loc la Geneva, Elveția, în perioada 24-26 septembrie 2019, informând și componența delegației oficiale de trei persoane, în care era inclus și Ruslan Chitoroagă, director general interimar, Î.S. „Poșta Moldovei” (f.d.75).

Totodată, conform scrisorii din 20 septembrie 2019, Agenția Proprietății Publice și-a exprimat acordul privind aprobarea deplasării în interes de serviciu la Forumul Mondial al operatorilor poștali naționali din or. Amsterdam, Olanda, în perioada 29 septembrie 2019 – 02 octombrie 2019 (f.d.74).

Instanța reține că prin Ordinului nr.78d din 20 septembrie 2019 al Î.S. „Poșta Moldovei”, semnat de directorul general interimar, Ruslan Chitoroagă, având ca temei decizia Agenției Proprietății Publice, s-a ordonat delegarea lui Ruslan Chitoroagă, director general interimar, pentru participarea la Forumul Mondial al Directorilor Generali ai Uniunii Poștale Universale (UPU) la Amsterdam, Olanda, în perioada 27 septembrie - 2 octombrie 2019, cheltuielile de deplasare, constituie suma de 200 Euro pentru diurne, iar cheltuielile pentru cazare, transport și diurne vor fi suportate de către Î.S. „Poșta Moldovei”, în conformitate cu devizul de cheltuieli (anexa 1). Totodată fiind dispus că la întoarcerea din deplasare, Ruslan Chitoroagă va prezenta o dare de seamă privind îndeplinirea sarcinilor deplasării (f. d. 76-77).

Iar, după revenire din deplasare, la 18 octombrie 2019directorul general interimar, Ruslan Chitoroagă, a emis ordinul nr.18 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 78d din 20 septembrie 2019 privind deplasarea de serviciu la Amsterdam, Olanda”, prin care a fost modificat punctul 1 privind delegarea lui Ruslan Chitoroagă, Director general interimar la Amsterdam, Olanda, fiind extinsă perioada 27 septembrie - 03 octombrie 2019, cu indicarea cheltuielile pentru deplasare în sumă de 240 Euro, iar pentru transport local la 220 Euro (f.d.78-79).

Din analiza materialului probator, instanța reține că Agenția Proprietății Publice avea un rol în aprobarea deplasărilor în interes de serviciu pentru conducerea Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, fiind fondatorul acesteia.

În conformitate cu prevederile Codului muncii și ale Regulamentului cu privire la delegarea salariaților, deplasările de serviciu trebuie aprobate prin ordin al conducătorului entității sau al unei persoane împuternicite, în cazul Î.S. „Poșta Moldovei”, această responsabilitate revine directorului general, dar având în vedere că întreprinderea este subordonată Agenția Proprietății Publice, aprobarea deplasării directorului general interimar era, condiționată de acordul prealabil al acestei agenții, care a fost acordat pentru o perioadă exactă, prin scrisoarea Agenției Proprietății Publice din 20 septembrie 2019, pentru deplasarea lui Ruslan Chitoroagă la Forumul Mondial al operatorilor poștali naționali din Amsterdam, Olanda, pentru perioada 29 septembrie – 2 octombrie 2019, pe când durata deplasării a fost extinsă de la 27 septembrie până la 3 octombrie 2019.

De asemenea instanța de judecată reține că prin ordinul nr.231 din 31 iulie 2020 „Cu privire la controlul conformității cheltuielilor pentru unele deplasări de serviciu și controlul legalității contractelor încheiate/prelungite”, s-a inițiat controlul privind verificarea

corectitudinii/conformității cheltuielilor de deplasare a dlui Ruslan Chitoroagă, fiind numită componența Comisiei pentru verificarea corectitudinii/conformității cheltuielilor de deplasare a dlui Ruslan Chitoroagă și s-a inițiat controlul privind verificarea legalității contractelor încheiate/prelungite din numele întreprinderii a contractelor, în perioada iulie – decembrie 2019, fiind numită componența Comisiei pentru verificarea legalității contractelor încheiate/prelungite din numele întreprinderii a contractelor, în perioada iulie – decembrie 2019 (f.d.28-29).

Potrivit Notei-raport privind rezultatele controlului desfășurat în conformitate cu ordinul directorului general interimar al Î.S. „Poșta Moldovei" nr.231 din 31 iulie 2020, aprobat de directorul general interimar al ÎS „Poșta Moldovei" la 07 august 2020, s-a concluzionat că la efectuarea deplasărilor de serviciu la Geneva (Elveția), pentru participarea la Congresul extraordinar UPU și la Amsterdam (Olanda), pentru participarea la forumul mondial UPU al directorilor generali, Ruslan Chitoroagă nu a respectat prevederile regulamentare în vigoare și principiile bunei guvernări, ca urmare fiind admise cheltuieli suplimentare neregulamentare/ irațională, fiind prejudiciată întreprinderea. Lând în considerare suma mijloacelor financiare/bănești primite pentru necesitățile de deplasare, sumele mijloacelor bănești restituite în casa întreprinderii și cheltuielile regulamentare efectuate, la momentul controlului, Ruslan Chitoroagă are o datorie față de întreprindere în sumă totală de 30 572,09 lei, care este formată din suma mijloacelor financiare nerestituite întreprinderii în termen oportun după revenirea din deplasări și din sumele potrivit recalculelor cheltuielilor de deplasare, conform prevederilor regulamentare.

Din aceiași notă se reflectă că Comisia a recomandat: de a propune lui Ruslan Chitoroagă restituirea benevolă, în mod urgent, a datoriilor față de întreprindere, constituite din suma avansului nerestituit întreprinderii după efectuarea deplasărilor de serviciu și cheltuielile suplimentare/iraționale cauzate întreprinderii urmare a nerespectării prevederilor regulamentare în vigoare (30 572,09 lei; examinarea prezentei Note-Raport de către specialiștii din cadrul Direcției juridic-administrative, în vederea aplicării măsurilor de rigoare pentru restituirea datoriei de 30572,09 lei din contul lui Ruslan Chitoroagă, precum și transmiterii materialelor corespunzătoare organelor de resort și Direcția operațiuni financiare (Secția contabilitate), de comun cu Direcția juridic-administrativă să întreprindă măsurile de rigoare pentru a reține din salariul persoanei delegate (dl Ruslan Chitoroagă), în modul prevăzut de legislație, a sumei de 30572,09 lei - suma avansului nerestituit întreprinderii după efectuarea deplasărilor de serviciu și cheltuielile suplimentare/iraționale cauzate întreprinderii urmare a nerespectării prevederilor regulamentare (f.d.30-33).

Potrivit copiei dispoziției de plată nr.5 din 19 septembrie 2019, de către contabilitatea Î.S. „Poșta Moldovei" lui Ruslan Chitoroagă i-a fost eliberată suma de 1165 Euro (f.d.34), potrivit dispoziției de plată nr.7 din 20 septembrie 2019, de către contabilitatea Î.S. „Poșta Moldovei" lui Ruslan Chitoroagă i-a fost eliberată suma de 200 Euro (f.d.35), conform contului de plată nr.8230 din 17 septembrie 2019 și a ordinului de plată nr.11326 din aceeași dată, se atestă că pentru biletele avia a lui Ruslan Chitoroagă a fost achitată suma de 11742 lei (f.d.36-37), iar, pentru asigurarea medicală a fost achitată suma de 79 de lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria AAH nr.2556169 din 19 septembrie 2019 (f.d.38).

În corespundere cu fișa de cont din 08 iulie 2020 cu privire la cheltuielile efectuate de Ruslan Chitoroagă, se constată că ultimul atestă cheltuieli în sumă de 75078,10 lei (f.d.39).

Potrivit informației eliberate de ***** se atestă că la dispoziția lui Ruslan Chitoroagă s-a aflat un card bancar (Cod IBAN *****) cu o sumă totală disponibilă de 50000,00 lei. Pe cardul bancar aflat în posesia lui Ruslan Chitoroagă au rămas 1192,39 lei. Conform operațiunile

efectuate de la contul de card, se atestă că acesta a efectuat mai multe plăți cu cardul, printre care pentru hotel, taxi, ciocolaterie, etc (f.d.40-45).

Conform biletelor de avion pentru ruta Chișinău – Frankfurt Main - Geneva - Amsterdam - Viena - Chișinău, au fost achitate mijloace financiare în sumă de 11742,00 lei. Plecare fiind fixată pentru 23 septembrie 2019 cu destinația finală Geneva și returul pentru 27 septembrie 2019 spre Amsterdam, iar la 03 octombrie 2019 returul din Amsterdam spre Chișinău, cu escală prin Viena (f.d.46-451).

Potrivit ofertei pentru bilete de avion (Tarom), având traseul Chișinău- București - Amsterdam, cu plecare la 29 septembrie 2019 și retur la 2 octombrie 2019 cu traseul Amsterdam- București – Chișinău, avea costul de 379 Euro (f.d.52-56).

Potrivit scrisorii recepționate prin e-mail, la 07 august 2019, adresată lui Ruslan Chitoroagă, directorul general interimar al Î.S. „Poșta Moldovei", se aduce la cunoștință că Forumul Mondial al Directorilor Generali, inițial planificat să aibă loc în Zug, Elveția, a fost anulat și va fi organizat în Amsterdam, Olanda, pe 30 septembrie 2019 (f.d.57-59).

În conformitate cu decontul de avans din 07 octombrie 2019, se atestă că s-a aprobat decontul în sumă de 30992,86 lei (f.d.60-61).

Factura nr.7200 din 02 octombrie 2019 denotă cheltuielile de cazare la Hotelul Beethoven din Amsterdam, suportate de Ruslan Chitoroagă, aferente perioadei 27 septembrie – 02 octombrie 2019. Conform detaliilor facturii, acesta a fost cazat în camera 207 a hotelului, iar cheltuielile includ plata online efectuată la 20 septembrie 2019 pentru rezervarea camerei, precum și tarifele de cazare pentru fiecare noapte de ședere, incluzând micul dejun. Sumele aferente fiecărei nopți sunt de 198,50 euro pentru data de 27 septembrie, 248,50 euro pentru 28 septembrie, 128,50 euro pentru 29 septembrie, 118,50 euro pentru 30 septembrie și 178,50 euro pentru 1 octombrie. De asemenea, pentru fiecare zi a fost aplicată o taxă locală (city tax), evidențiată separat pe factură. Totalul net al facturii este de 800,46 euro, la care se adaugă TVA în valoare de 72,04 euro, rezultând un total brut de 872,50 euro (f.d.62).

Potrivit bonurilor pentru serviciile de taxi în perioada 27 septembrie 2019 – 02 septembrie 2019, a fost cheltuită suma totală de 217,05 euro (f.d.63-66), iar potrivit facturii nr.30657 privind cheltuielile de cazare la Hotel Ibis Styles, Geneva, pentru perioada 23-27 septembrie 2019, Ruslan Chitoroagă a achitat suma de 795,20 CHF pentru cazare, prin plata cu cardul (f.d.70).

Din copia ordinelor de încasare de la Ruslan Chitoroagă în contul Î.S. „Poșta Moldovei", se reflectă că la 31 ianuarie 2020 a fost încasată suma de 5000 lei, la 18 februarie 2020 suma de 2500 lei, la 09 septembrie 2020 suma de 5000 lei, la 21 octombrie 2020 suma de 6420,55 lei, la 30 noiembrie 2020 suma de 6420 lei (f.d.80-84).

Din actul de verificare, în perioada 01 septembrie 2019 – 19 ianuarie 2021, se evidențiază că au fost înregistrate cheltuieli legate de deplasările de serviciu efectuate de Ruslan Chitoroagă, Director general interimar al Î.S. „Poșta Moldovei". Aceste deplasări au avut loc în orașele Geneva și Amsterdam, fiind incluse cheltuieli pentru cazare la diverse hoteluri, transport local (inclusiv taxiuri în Amsterdam și Geneva), precum și achiziții la magazinele din aceste locații. De asemenea, au fost efectuate extrageri de numerar, iar ulterior au fost restituite unele sume de avans. Soldul final al cheltuielilor fiind suma de 12 671,98 lei (f.d.85).

Conform actului de verificare, anexat de pârât se evidențiază o listă de cheltuieli și restituiri înregistrate în perioada 06 septembrie 2019 – 10 octombrie 2020, având ca titular pe Chitoroagă Ruslan și cuprinde date privind sumele debitate și creditate (legate de cazare, transport, extrageri de numerar și alte cheltuieli), iar în final stabilește un sold restant de

12 840,55 lei. Acest sold reprezintă diferența dintre avansurile/cheltuielile efectuate și sumele restituite (f.d.99).

Prin urmare, potrivit pct. 11 din Regulamentul cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10 din 05 ianuarie 2012, compensarea cheltuielilor de deplasare se efectuează pentru zilele aflării efective în deplasare, inclusiv pentru ziua plecării și ziua sosirii, determinate conform mențiunilor în ordinul sau în legitimația de deplasare și în documentele de călătorie prezentate, în limitele termenului pentru care salariatul a fost delegat.

Punctele 15-16 din Regulamentul menționat stipulează că potrivit documentelor primare, salariatului delegat i se achită cheltuielile de transport pînă la locul de destinație și de la locul de destinație la locul permanent de muncă cu transportul aerian, feroviar, naval, transportul auto public la tarifele clasei econom, cu excepția taximetrelor, incluzînd plata pentru asigurarea de stat a pasagerului la transport și pentru serviciul prestat la vînzarea preliminară a biletelor de călătorie. Cheltuielile pentru utilizarea lenjeriei de pat în trenuri se compensează fără prezentarea documentelor primare. Salariatului delegat i se achită cheltuielile pentru călătoria tur-retur cu transportul public (cu excepția taximetrelor) pe distanța dintre gară, aerogară, debarcader și locul de cazare/domiciliu ori cu taximetrul – în cazul în care ora sosirii sau plecării delegatului nu corespunde cu orarul transportului public, în baza actelor de călătorie prezentate.

În corespundere cu pct. 19 din Regulamentul menționat, salariatului delegat i se compensează cheltuielile efective pentru locațiune, inclusiv pentru serviciile obligatorii prestate în hoteluri, conform cerințelor privind utilarea camerelor din hoteluri, în mărime ce nu va depăși plafoanele de cazare pentru fiecare 24 ore, prevăzute în anexa nr.2 la prezentul Regulament. De asemenea, se compensează cheltuielile pentru rezervarea locurilor în hoteluri în mărime de 50 % din valoarea compensată a locului pentru 24 ore. Cheltuielile efective pentru locațiune se confirmă prin anexarea documentelor primare la decontul de avans. Nu se permite achitarea cheltuielilor pentru locațiune în hoteluri în baza conturilor comune, fără a fi indicate în ele numerele camerelor ocupate, perioada aflării, numele celor cazați, tipurile cheltuielilor etc.

Potrivit anexei nr. 2 al Regulamentului, care prevede normele diurnelor și plafoanele de cazare pe categorii a persoanelor delegate se atestă că pentru Olanda plafoanele limită pentru cazare se încadrează în sumele 120-150 euro, iar pentru Elveția 260-300 euro.

În conformitate cu pct. 20 din Regulament, în cheltuielile de locațiune se includ, în afară de tarif, plățile și posibilele taxe locale obligatorii, reflectate în conturile pentru chirie. Cheltuielile pentru hrană și alte servicii personale (spălatul, călcatul, frizeria etc.), incluse în conturile pentru locațiune, se achită din contul diurnelor și nu sînt supuse compensării.

Conform pct. 29 din Regulament, salariatului delegat i se restituie, potrivit documentelor primare prezentate de el, cheltuielile pentru: a) obținerea vizei, precum și a vizei de reședință în pașaport și alte taxe aferente obținerii acestora; b) comisioanele și taxele bancare pentru schimbarea valutei străine, la utilizarea cardului bancar sau a ceculuі de numerar în bancă în moneda corespunzătoare; c) telefaxuri, internet, convorbiri interurbane de serviciu cu entitatea care l-a delegat sau cu alte entități, ce țin de scopul delegării și care se compensează conform ordinului conducătorului; d) asigurarea medicală obligatorie în străinătate; e) taxele rutiere și alte cheltuieli specifice la plecarea salariatului cu transportul auto, care nu este de uz public; f) transportul bagajelor; g) spezele pentru asistența medicală în condițiile și în cazurile stabilite de Ministerul Sănătății, cum ar fi vaccinarea și procurarea medicamentelor specifice țărilor și localităților cu o climă greu de suportat, spitalizarea și intervențiile chirurgicale, în caz de necesitate acută (pentru zilele de spitalizare diurna nu se acordă); h) cheltuielile în legătură cu

decesul salariatului în străinătate și transportarea lui în patrie. Se restituie cheltuielile enumerate la literele a)-g) în cazul în care deplasarea a fost anulată din motive ce nu depind de persoana delegată.

Totodată, potrivit pct. 37-40 din Regulament, la delegarea salariatului în hotarele Republicii Moldova, acestuia i se plătește un avans în moneda națională, iar în cazul delegării peste hotarele republicii – în valută străină conform anexei nr. 2 la prezentul Regulament. Raportul privind cheltuielile efectuate se prezintă de către salariatul delegat în termen de 5 zile lucrătoare de la revenirea în țară. În același termen se restituie și soldul avansului eliberat. În cazul în care sumele eliberate pentru deplasarea de serviciu nu au fost restituite în termenul stabilit, ele se rețin din salariul persoanei delegate, în modul prevăzut de legislație. Eliberarea mijloacelor financiare spre decontare se efectuează cu condiția prezentării raportului privind sumele eliberate anterior spre decontare. Decontul de avans se întocmește de către salariații delegați în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Totodată, în decontul de avans se indică cheltuielile de deplasare, efectuate în moneda țării de destinație, conform documentelor primare și cu recalcularea în acea monedă în care a fost eliberat avansul. Recalcularea se efectuează potrivit cursului valutar din documentele prezentate de salariatul delegat, eliberate de entitățile care efectuează operațiunile de schimb valutar (la sumele valutei străine menționate în ele), extrasele de conturi de card, cecurilor de numerar, iar în cazul lipsei acestora – potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării avansului. Salariatul delegat poartă răspundere deplină pentru veridicitatea informației prezentate în documentele primare. Soldul avansului nejustificat prin documentele primare se restituie de către salariatul delegat în moneda în care a fost eliberat avansul sau, la înțelegerea dintre conducătorul entității care trimite în deplasare și salariatul delegat – în moneda națională a Republicii Moldova, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data rambursării soldului avansului eliberat.

Analizând materialul probator și raportat la reglementările de mai sus, se constată că Agenția Proprietății Publice a aprobat inițial deplasarea lui Ruslan Chitoroagă pentru o anumită perioadă, dar acesta s-a aflat în străinătate pentru un interval mai extins decât cel autorizat, așa precum s-a constatat mai sus, iar potrivit actelor de verificare și a documentelor contabile administrate în dosar, prin nerespectarea normelor interne și a prevederilor regulamentare privind delegarea salariaților, pârâtul Ruslan Chitoroagă a cauzat un prejudiciu material reclamantului în mărime de 12 671,98 lei.

Conform celor constatate, deși pârâtul parțial a recunoscut datoria față de reclamant, sumele avansate pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare aferente participării la evenimentele de la Geneva și Amsterdam nu au fost complet restituite sau justificate, iar diferența rămasă, calculată prin compararea totalului mijloacelor financiare eliberate cu sumele recuperate în urma decontărilor și restituirilor, este de 12 671,98 lei.

În urma cercetării probelor, se evidențiază că Ruslan Chitoroagă a admis cheltuieli neprevăzute și nejustificate, care au creat prejudiciul material de 12 671,98 lei pentru Î.S. „Poșta Moldovei”, or prelungirea perioadei de deplasare a generat cheltuieli suplimentare care nu sunt prevăzute de Regulamentul cu privire la delegarea salariaților (pct. 11, 15 și 16 din Regulament), cum ar fi costuri de taxi ce nu erau eligibile pentru restituire conform pct. 16 din Regulament, depășirea plafoanelor de cazare pentru fiecare 24 de ore și alte cheltuieli aferente transportului sau extragerilor de numerar.

Totodată, instanța remarcă faptul că la 08 aprilie 2016 a fost încheiat contractul nr.35 privind răspunderea materială individuală deplină între Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, reprezentată de directorul general Serghei Nastas, și salariatul Ruslan Chitoroagă. Conform

contractului, ultimul își asumă răspunderea pentru integritatea valorilor materiale transmise de angajator și se angajează să prevină orice prejudiciu, să informeze la timp despre orice circumstanțe ce ar putea afecta valorile, și să țină evidența acestora conform procedurilor stabilite. Angajatorul se angajează să asigure condiții de muncă normale și să aducă la cunoștința salariatului legislația aplicabilă în domeniu. În cazul în care se produce un prejudiciu din vina salariatului, acesta va fi responsabil pentru repararea acestuia conform legislației (f.d.86).

Materialul probator denotă că la 11 septembrie 2020, Ruslan Chitoroagă, la solicitarea de a oferi explicații referitoare la cheltuielile pentru deplasările de serviciu și controlul contractelor, a menționat că faptele indicate în Nota-Raport se referă la o perioadă în care se afla în raporturi de muncă cu Agenția Proprietății Publice și că acel contract de muncă a expirat, astfel nu mai poate fi invocat pentru a solicita explicații din punct de vedere disciplinar. De asemenea, a subliniat că nu au existat abateri disciplinare și că situația deplasărilor a fost discutată și agreată cu directorul general interimar la momentul desemnării sale în funcție. În legătură cu costurile suportate pentru deplasările de serviciu, a precizat că acestea au fost în interes de serviciu, iar întâlnirile cu reprezentanții operatorilor din alte state au dus la achitarea unor datorii semnificative ale întreprinderii. Referitor la suma neacoperită de garanțiile de deplasare, aceasta a fost restituită în rate, conform acordurilor anterioare. De asemenea, Ruslan Chitoroagă a menționat că Nota-Raport nu conține informații despre legalitatea contractelor încheiate sau prelungite (f.d.87).

Ulterior, la 26 octombrie 2020, Î.S. „Poșta Moldovei” a expediat o somație către Ruslan Chitoroagă, solicitându-i achitarea unui prejudiciu material de 25 512,53 lei, cauzat de cheltuieli suplimentare neregulamentare/nejustificate în urma deplasărilor sale de serviciu la Geneva și Amsterdam. Î.S. „Poșta Moldovei” i-a acordat un termen de 7 zile de la primirea somației pentru a plăti suma (f.d.88).

Conform art. 333 alin. (1) Codul muncii, salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Conform art. 338 alin. (1) lit. a) Codul muncii, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile cînd: între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339).

Conform art. 338 alin. (2) lit. a) Codul muncii, conducătorii unităților și adjuncții lor, șefii serviciilor contabile, contabilii-șefi, șefii de subdiviziuni și adjuncții lor poartă răspundere materială în mărimea prejudiciului cauzat din vina lor dacă acesta este rezultatul: a) consumului ilicit de valori materiale și mijloace bănești.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată va sublinia că la examinarea litigiilor privind recuperarea prejudiciului cauzat de salariați se va ține cont că elementele răspunderii materiale ale salariatului față de angajator sunt următoarele: a) cel care a produs prejudiciul trebuie să aibă calitatea de salariat al unității păgubite; b) fapta ilicită și personală a salariatului trebuie să fie săvîrșită în legătură cu munca sa. Dacă fapta este săvîrșită în timpul programului de muncă dar nu este în legătură cu munca, salariatul va răspunde conform normelor de drept civil (răspundere delictuală); c) prejudiciul reprezintă o modificare a patrimoniului angajatorului și constă în diminuarea activului sau în creșterea pasivului patrimonial; d) prejudiciul trebuie să fie un rezultat al faptei ilicite săvîrșite de salariat; e) existența vinovăției salariatului în cauzarea prejudiciului.

Pentru angajarea răspunderii materiale a salariatului, prejudiciul trebuie să fie: efectiv, adică să existe o diminuare a patrimoniului, dar să nu fie evaluat și prin venitul ratat; real, ceea ce înseamnă că valorile trebuie să fie obiectiv pierdute, dar nu numai nominal; cert, adică trebuie să fie evaluat într-o sumă de bani determinată, nefiind posibilă emiterea ordinului de imputare în baza unor elemente de determinare pe viitor; actual, nefiind posibilă imputarea unor plăți care vor surveni, în mod anticipativ; direct, fiind necesar a fi fost cauzat nemijlocit unității.

Suplimentar, răspunderea materială a salariatului constă în repararea prejudiciului material cauzat angajatorului în timpul executării contractului individual de muncă. Acesta este un tip de răspundere individuală și intervine indiferent de faptul dacă salariatul a fost tras la răspundere disciplinară, administrativă sau penală, iar în cazul producerii prejudiciului prin infracțiune, răspunderea patrimonială va interveni conform normelor juridice civile.

Așadar, în baza contractului nr.35 din 08 aprilie 2016, Ruslan Chitoroagă și-a asumat răspunderea materială deplină pentru integritatea bunurilor și valorilor transmise de Î.S. „Poșta Moldovei”, iar în lumina dispozițiilor Codului muncii (art. 333 și art. 338), se impune constatarea faptului că salariatul a produs prejudicii materiale în legătură cu activitatea sa.

Deși, la 11 septembrie 2020, lui Ruslan Chitoroagă i-a fost solicitat să prezinte explicații referitoare la cheltuielile de deplasare, acesta a invocat că faptele respective se desfășurau în perioada în care era în raporturi de muncă cu Agenția Proprietății Publice, iar contractul de muncă relevant a expirat. Totuși, instanța de judecată reține că potrivit materialului probator anexat, inclusiv nota-raportul și documentele justificative (dispoziții de plată, facturi, ordine de plată și fișe de cont), denotă că în urma deplasărilor de serviciu la Geneva și Amsterdam, s-au înregistrat cheltuieli suplimentare care nu au fost justificate conform prevederilor regulamentare privind delegarea salariaților.

În plus, elementele specifice ale răspunderii materiale – existența faptei ilicite săvârșite în legătură cu atribuțiile de serviciu, producerea unui prejudiciu obiectiv și evaluabil în sumă, precum și existența vinovăției – sunt întrunite în speță.

Prin urmare, în baza probelor și a cadrului legal aplicabil, instanța va reține că Ruslan Chitoroagă, prin nerespectarea normelor privind delegarea salariaților și prin generarea unor cheltuieli suplimentare nejustificate, a cauzat un prejudiciu material real, cert și actual părții reclamante Î.S. „Poșta Moldovei”, iar elementele de răspundere materială se fundamentează atât pe prevederile contractuale ale contractul nr.35, cât și pe dispozițiile legale, potrivit cărora rezultă obligația reparării prejudiciului material prin restituirea sumei dovedite, în contextul în care activitatea sa a fost direct legată de atribuțiile de serviciu.

Astfel, având în vedere cele expuse, instanța de judecată concluzionează asupra temeiniciei și admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Î.S. „Poșta Moldovei” împotriva lui Chitoroagă Ruslan cu privire la repararea prejudiciului material.

În sensul dezbaterii și altor argumente invocate de pârât, instanța de judecată consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, în care se menționează că, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligații poate varia in funcție de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentințelor și hotărârilor în

diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

În conformitate cu prevederile art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 85, alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărîrilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală;

Potrivit art. 4 alin. (1) pct. 13 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, sînt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale - la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărîrilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Astfel, în corespundere cu normele legale sus citate, instanța de judecată va încasa din contul pârâtului Chitoroagă Ruslan în beneficiul statului, taxa de stat, având în vedere că reclamantul Î.S. „Poșta Moldovei” este scutit prin efectul Legii de la plata taxei de stat.

Față de cele ce preced, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite acțiunea și a încasa din contul lui Chitoroagă Ruslan în beneficiul Î.S. „Poșta Moldovei” cu titlu de prejudiciu material suma de 12 671,98 lei și de a încasa din contul lui Chitoroagă Ruslan în beneficiul statului, cu titlu de taxă de stat de care reclamantul a fost scutit prin efectul Legii, suma de 380,16 lei.

În conformitate cu art. art. 90, 94, 98, 238-241, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Î.S. „Poșta Moldovei” împotriva lui Chitoroagă Ruslan cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Chitoroagă Ruslan (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****) în beneficiul Î.S. „Poșta Moldovei” (IDNO *****, sediul *****) cu titlu de prejudiciu material suma de 12 671,98 (doisprezece mii șase sute șaptezeci și unu lei și nouăzeci și opt bani) lei.

Se încasează din contul lui Chitoroagă Ruslan (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****) în beneficiul statului, prin intermediul Ministerului Finanțelor, Trezoreria de Stat (Codul IBAN: MD94TRGAAA14222001000000), cu titlu de taxă de stat de care reclamantul este scutit prin efectul Legii, în sumă de 380,16 (trei sute optzeci lei și șaisprezece bani) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecător Angela Furdui